

Kättelevä drm musiikkialan elinehto

19.1.2006 16:49 — Tuomas Karvonen

Äänitealan kattojärjestö Ifpi julkaisi tänään, viikonloppuna käynnistyvien Midem-messujen alla, vuosittaisen digitaalisen musiikkimarkkinoiden tilaa ja kehitystä kuvaavan raporttinsa "Ifpi Digital Music Report 2006".

Ifpin [mukaan](#) digitaalinen äänitekauppa on nopeimmin kasvava musiikin jakelutapa. Suuri haaste on kuitenkin oikeuksien sähköinen hallinta (digital rights management, drm).

Kattojärjestön mukaan drm-järjestelyt ovat tarpeen, jotta kuluttajille voidaan tarjota heidän haluamansa mahdollisuudet käyttää digitaalista musiikkia niin, että myös sisältöjen tekijöiden, esittäjien ja tuottajien oikeuksista huolehditaan.

Eri toimijoiden drm-järjestelyjen mutkaton yhteentoimivuus on toimivien markkinoiden elinehto, Ifpi kuuluttaa. Tällä hetkellä kaksi suosituinta formaattia, Applen aac ja Microsoftin wma, eivät kuitenkaan ole suoraan yhteensopivia. Ifpi toteaa ongelman ratkaisun riippuvan teknologiarytyksistä. Musiikkiala on osaltaan auttanut markkinoiden toimintaa lisensoimalla kolmellesadalle eri palveluntarjoajalle yli kaksi miljoonaa kappaletta.

Katseet kääntyvät operaattoreihin

Toinen ongelma on tietty internet-piratismi, vaikka kehitys onkin Ifpin mukaan lupaavaa. Kansainvälisesti musiikkimarkkinoiden arvo on laskenut kuusitoista prosenttia viimeisten viiden vuoden aikana (32,8 miljardista eurosta vuonna 2000 27,8 miljardiin vuonna 2004).

Suomessa vastaava lasku on ollut kaksitoista prosenttia (vuonna 2000 125 miljoonaa euroa, vuonna 2004 110 miljoonaa). Digitaalinen musiikki paikkaa osaltaan tätä aukkoa, mutta internet-piratismi jarruttaa yhä laillisten markkinoiden kehittymistä.

Ääniteala kääntääkin katseensa internet-operaattoreiden suuntaan. Laillinen verkkokauppa muuttaa myös

operaattoreiden asemaa: Ifpin mukaan ulkomailta saatu esimerkki osoittaa, että sisältöjen laillisesta verkkokaupasta on tulossa merkittävä osa operaattoreiden liiketoimintaa.

Operaattoreiden tulee hyödyn lisäksi ottaa myös vastuuta laittoman toiminnan kitkemisessä yhdessä sisältöalan kanssa.

Piraattien käännyttäminen mittava urakka

Laittomien tiedostojen jakajien muuttaminen maksaviksi asiakkaiksi on mittava ja aikaa vaativa haaste äänite-alalle. Vain neljännes musiikkitiedostojen jakajista ilmoittaa olevansa valmis käyttämään tarjolla olevia laillisia palveluita.

Äänitelan mittavat valistus- ja kannekampanjat ovat kuitenkin hillinneet internet-piratismia, Ifpi arvioi. Sen mukaan netissä on tällä hetkellä luvatta jaossa 885 miljoonaa musiikkitiedostoa. Tästä määrästä 775 miljoonaa on jaossa p2p-verkoissa.

Määrä on kasvanut vuoden takaista 870 miljoonasta, mutta on kuitenkin alhaisempi kuin maaliskuun 2003 huippuluku 1,1 miljardia laitonta musiikkitiedostoa. Ifpi pitää tilannetta vähintään tyydyttävänä, kun huomioidaan, että samaan aikaan internetin laajakaistaliittymien määrä on kasvanut vuodessa 26 prosenttia.

Cd pitää pintansa

Maailmanlaajuisesti tarjolla on tällä yli 335 musiikin laillista online-kauppaa. Euroopassa palveluita on kaksisataa. Laillinen musiikkikappaleiden download-kauppa nousi viime vuonna 420 miljoonaan kappaleeseen.

Ifpin arvion mukaan online-palveluista kertyvät tuotot vuonna 2005 muodostavat noin kuuden prosentin osuuden levy-yhtiöiden tuloista. Laillisen latauskaupan johtaja iTunes on myynyt toimintansa käynnistämisen jälkeen vuonna 2003 yli 850 miljoonaa musiikkikappaletta.

Tänä vuonna matkapuhelimista tulee merkittäviä myös musiikkitoistimina, ja puhelimien tallennuskapasiteetti tulee yleisesti ylittämään tuhannen kappaleen rajan. Kilpailu laitealalla kiristyy, ja tarjonta monipuolistuu.

Kuluttajille tulee yhä uusia tapoja hankkia musiikkia, muun muassa puhelimiin tarjottavat palvelut, videot, lisensoitu p2p ja podcastit. Ifpin mukaan cd-levy pitää silti edelleen pintansa; yli kolmannes niin laillisesti kuin laittomasti musiikkinsa verkosta hankkivista arvostaa cd-levyä digitaalista musiikkia enemmän.

Valtaosalle eurooppalaisista kuluttajista digitaalinen

musiikki on vielä melko tuntematon asia. Tämä koskee niin laillisia online-kauppoja kuin musiikin laitonta jakelua p2p-verkoissa.

Tutkimuksen mukaan yksitoista prosenttia eurooppalaista internetin käyttäjistä jakoi tiedostoja p2p-verkoissa. Säännöllisesti p2p-verkoista tiedostoja lataavien osuus oli kuusi prosenttia, samoin laillisista online-kaupoista ostaneiden kuluttajien osuus.

<http://www.digitoday.fi/viihde/2006/01/19/katteleva-drm-musiikkialan-elinehto/20063774/66>